

מסורת הש"ס

(א) ככ"י ונפ"י א"ח א"ח א"ח
ר"י (ב) נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
ג' ד"ה א"ח א"ח א"ח א"ח
(ג) ונפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
(ד) ב"ק ל"ט פ"ג ג'
(ה) נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
(ו) נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
(ז) נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
(ח) נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
(ט) נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
(י) נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י

תורה אור השלם

1. תורה אור השלם
מורה קהלת יעקב:
דברים ל"ג ד'
2. ושמרתם את חקתי
ואת משפטי אשר נתתי
אחם האדם וחי בדם אני
ויקרא יח ה'
3. אך בשך בנפשו דמו
לא תאכלו:
בראשית ט ד'
4. רק חזק לבחתי אכל
הדם כי הדם הוא הנפש
ולא תאכל הנפש עם
הבשר: דברים י"ב כב

גיליון הש"ס

נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י
נפ"י ונפ"י ונפ"י ונפ"י

הנהגות הגר"א

[א] נפ"י רק חזק לבחתי
אכל הדם זה אבר מן החי
כי הדם הוא הנפש נמחק:

מוסף רש"י

זה אבר מן החי. לומר
כל זמן שנפשו בדמו לא
תאכל הנפש. נפשו דמו
נפשו נפשו נפשו נפשו
נפשו נפשו נפשו נפשו
נפשו נפשו נפשו נפשו
נפשו נפשו נפשו נפשו

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

נ"א.

עין משפט
נר מצוה

ק"ב א מ"י פ"י מהל'
מלכות הל"ט:
ב [מ"י שס]:

אל"א האדם. פרש"י וליה ליה לר"מ אחס קרוין אלס וקשה דכפ"ק דכריתות (דף ו') פטר קר משמן המשחה לעובד כוכבים ומשמע דהוי טעמא משום דכתי' על בשר אדם לא יקר אחס קרוין אדם מיהו מזניז למימר דטעמא משום דכל שיטתו כפ"ק יטו ככל יקר וכל שאינו כפ"ק יטו ככל יקר ו"ס דגרסי הכא

רבי ירמיה ור"מ מפרש דיש חילוק בין אדם להאדם (כי אדם רצונו ע"ד הימיון לאדם המעולה ומעוטר בתורה (ה') תדע דלא מיימי בפרק הנא על יבמות (יבמות דף סא. וסא) מדכתיב במצרים כל האדם והבהמה (שמות ט) והא דקאמר הכא כהנים לויס וישראלאי לא נאמר ה"ק לא נאמר אדם דלשחממע כהנים לויס וישראלאי וה"ר משולם פ"י דוקא גבי פורענות קורא אותם אדם דלוי רצו למנוע שם ישראל אבל גבי האדם וחי דהם ה"ל למחנך כהנים לויס וישראלאי כמו שרמב"ם מקום דכתיב (ויקרא כא) אומר אל הבהנים (במדרש יח) ואל הלוים מוצר (שמות יד) דבר אל בני ישראל והיא איתא במדרש ויטלו מה אקוב לא קבה אל שלא הזכיר שמו על פורענות אדם כי יהיה בעור בשרו נגע דעת כי תהיה נאדם ולא כישאל אלה יעמוד לנכך את שם וגבי פורענות אלה יעמוד על הקללה והא פירין התם מהיק קראי אף ע"ג דעובדי כוכבים נמי קרויים אדם מ"מ פירין שפיר כיון שמכנה גבי פורענות את ישראל כאלם דל"ל אבר מן החי כעובדי כוכבים לא היה לו לקרותם אדם: א"ה דם מן החי. ולכונן אבר מן החי וקשה דתנא דלעיל (דף טו) (דדריש) דל"ל אבר מן החי מאלל תאכל ולא מוקי האי קרא אלא למישרי שריצים כדפסקא לקמן מי שדמו חלוק מכשר:

ורבנן ההוא א"ר הקוה. בפרק גיד הנשה (חולין קב.) מוקי לה דאבר מן החי נהב בין בטמאים בין בטוהרי והכא דמוקים לה לרס הקוה כמ"ד התם (דף ק:) אינו נהב אלא בטוהרי: נאמר א"ה עובד כוכבים ששנת לא שייך כאן דישאל הוזהרו לשבות:

ליכא מידעם דאישאל שרי. בדבר שהוא מזוה לשאל לא אמרינן הכי העובד כוכבים ששנת חייב ולישראל מזוה אף על גב דבשני בשנת אין מזוה לישראל מ"מ יש עליו מלות שניות שנת מ"מ ולישראל טעור עובד כוכבים חייב וישאל פטור אע"ג דפטור מ"מ לא שרי מיהו קשה דאמרינן בפרק בן סורר ומורה (לקמן דף עב:) יאל ראשו אין נוגעין בו דאין דוחין נפש מפני נפש אבל קודם שלא ראשו החי' פושטת ידה וחתכתו לאברים ומזוהה כדי להליל את אמו וכה"ג בעובד כוכבים אסור כיון שהזהירו על העוברים וי"ל דהא נמי בישאל מזוה כדי להליל ואפשר דאפילו בעובד כוכבים שרי: והא

סיני נאטוו עליה מדלל הדר תנייה בסיני כדאיתא בעבודת כוכבים ובגילוי עריות דאשכחן דאיענוש עובדי כוכבים עלייהו שמע מינה ישראל שאלו לקדושה עמדו באיסורין אבל עובדי כוכבים נטלן מהן. ולקמן פריך דלמא להכי לא נאטו דלכני נה הוא דאסורי ולא לישראל ומשני ליכא מידי דלישראל שרי ולעובדי כוכבים אסור שכשאלו מכלל בני נה להקדש יאלו ולא להקל עליהם וזהו ליכא למימר דא"כ אחאי אחי עובד כוכבים הילכך על כרחיך אותה שלא נשנית אינה בבני נה. הילכך אם לא נשנית אבר מן החי הוא אחינא נעלוה מבני נה ממחן תורה ואילין: ואנו אין לנו. אזהרה בבני נה ולא נשנית בסיני אלא גיד הנשה: ואליכא דרבי יהודה. דאמר בפרק גיד הנשה (חולין דף ק:) מבני יעקב נאסר גיד הנשה שהיו בני נה קודם מתן תורה ורבנן פליגי ואמרו בסיני נאמר ולא להם אלא שנכתב במקומו ואחר מתן תורה כתבו משה במקום המעשה על העמיד לידע מאיזה טעם נאסר להם ולרבי יהודה גופיה לישראל נאמר ולא לשאר בני נה דהא בני ישראל כתיב ונראשית לנ. והא דקאמר הכא דאבות העומדות באיסורין לבני נה לעולם הילכך נאטוה בסיני לאו משום דאין לישראל ובעד שהיו בני נה נמי להם נאסר ולא לאחרים אלא מדאמרי עובד כוכבים הוי גמרינן להו: ואשכחן דאיענוש עובדי כוכבים עלייהו. שנת אומות דכתיב (וינרס יח) לא ימלא כן מעביר בנו וכתו בש: דארכה מדלל נישנית בסיני אימא לבני נה נאמרה. לבני יעקב בעוד שהיו בני נה נאסר להם ולא משכחו לכלל ישראל: והרי יסא תואר. שאסורה להם כדאמר לעיל (דף טו): לאו בני כיבוש גינאו. לא נמנה ארץ לכבוש כי אם לישראל שאף לישראל לא הותר יפת תואר אלא במלחמה ע"י כיבוש: משום דלאו בני מחילה גינאו. שאלו שריאל נאטוו על הגול אלא שפחות משה פרוטה אינו נחשב גול בעיניהם שעובדין על מדתן שרממין הן ומוחלין על דבר קל אבל בני נה אכזרים הם: והרי

וכא דנין קוס עשה. משפט הוא וקא חשיב: ומשני קוס עשה וכן אל **עשה הוא.** קוס עשה משפט וכן ואל תעשה עול אפילו אינו מזוה לעשות משפט והוא יושב ונטל מחיה הוא שלא לעשות עול ואזהרה לא תעשו עול (ויקרא יט) אינה קוס עשה משפט אלא לחיה אזהרה ונטל מלל תעשה עול אבל אזהרה לא תעשו עול כרחיך אינה אלא קוס עשה: מורשה לנו. ולא להם ואיכא משום גול כדמפרש: מורשה מאורסה. אמונאי איכא דדרשי כהו גבי עס הארץ בפרק אלו עובדין בפסחים (דף מט:) מינול קא גול לה. והא קא חשיב גול וכן נערה המאורסה דהא ככלל גילוי עריות הוא: פאדס. י"מ דלית ליה אחס קרוין אדם ולא עובדי כוכבים קרוין אדם ור"ש היא דרש לה כמפתח יבמות (דף סא.):

כשכע מזוה דידעו. עוסקין בהלכות אומות שבע מלות להיות בקיאיין בהן: כשר. בעוד נפשו קיימת לא תאכלו וזה אבר מן החי. ודמו לדרשא אחרינא למשרי אבר מן החי דשריציס כדלקמן בשמעתי: כיואל דברר אסר אומר. שאף ישראל הוזהרו על דם מן החי בסיני ומשום חיות. ורבי תינא קאמר לה: כי דם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר כו'. כלומר לא תאכל הדם הנזכר בראש המקרא בעוד הנפש עם הבשר: ורבנן הסווא. דמקן דם לאזהרה אבר מן החי לא למשרי משום חיות סמכי' אלא למיסק דם הקוס שהנפש יוצאה בו משום דם הוא דסמכיה דלא תימא אזהרה דם בני חונתה מבקדק ומלאך כתיב (דברים יט) דם שמיטה הוא דהוי דם אבל דם הקוה לא הוי דם להכי אקשייה לאבר מן החי מה אבר מן החי אסור מחמת איסורו אף דם מן החי מחיה עלה משום דם ונלמד שהי דם הנפש אבל דם הקוה שאין הנפש יוצאה בו אינו קרוי דם אבל אסור חיות לא נזכר בו ולא בשום דם ובכריתות (דף כב.) מפרש אחיה דם הקוה שהנפש יוצאה בו מטיפה דמשחית ואילך משחית ומתחיל לנאח שחור: למא לי למכסח. אבר מן החי בסיני ובבני נה אטו ישראל משום דקבלו תורה יאלו מכלל מנ"י הראשון:

בנלמא עבודת כוכבים וגילוי עריות בסיני למילתייהו נשנית לפי שלא פשו כ"כ בבני נה על אלו עבירות ויענוש עליהם וכן בעריות לפרש עובשן אלא אבר מן החי למה לי לאזהרה: לוס ולוס נאמרה. כדמפרש לקמן מדנשנית עבודת כוכבים וגילוי עריות בסיני ואשכחן דאיענוש עובדי כוכבים עלייהו אף לאחר מתן תורה דכתיב (דברים יח) לא ימלא כן מעביר בנו ובתו וגו' ובגלל התעבות האלה וכן בעריות (ויקרא יח) כי את כל המועבות האל שמע מינה כי יחייב קורשא בריך הוא תורה לישראל לא שקליניהו להק מבני נה ודקיימי להו קיימי וכל שלא נשנית בסיני נאמר לישראל ולא לבני נה משני ואילך אע"ג דעד סיני נאטוו עליה מדלל הדר תנייה בסיני כדאיתא בעבודת כוכבים ובגילוי עריות דאשכחן דאיענוש עובדי כוכבים עלייהו שמע מינה ישראל שאלו לקדושה עמדו באיסורין אבל עובדי כוכבים נטלן מהן. ולקמן פריך דלמא להכי לא נאטו דלכני נה הוא דאסורי ולא לישראל ומשני ליכא מידי דלישראל שרי ולעובדי כוכבים אסור שכשאלו מכלל בני נה להקדש יאלו ולא להקל עליהם וזהו ליכא למימר דא"כ אחאי אחי עובד כוכבים הילכך על כרחיך אותה שלא נשנית אינה בבני נה. הילכך אם לא נשנית אבר מן החי הוא אחינא נעלוה מבני נה ממחן תורה ואילין: ואנו אין לנו. אזהרה בבני נה ולא נשנית בסיני אלא גיד הנשה: ואליכא דרבי יהודה. דאמר בפרק גיד הנשה (חולין דף ק:) מבני יעקב נאסר גיד הנשה שהיו בני נה קודם מתן תורה ורבנן פליגי ואמרו בסיני נאמר ולא להם אלא שנכתב במקומו ואחר מתן תורה כתבו משה במקום המעשה על העמיד לידע מאיזה טעם נאסר להם ולרבי יהודה גופיה לישראל נאמר ולא לשאר בני נה דהא בני ישראל כתיב ונראשית לנ. והא דקאמר הכא דאבות העומדות באיסורין לבני נה לעולם הילכך נאטוה בסיני לאו משום דאין לישראל ובעד שהיו בני נה נמי להם נאסר ולא לאחרים אלא מדאמרי עובד כוכבים הוי גמרינן להו: ואשכחן דאיענוש עובדי כוכבים עלייהו. שנת אומות דכתיב (וינרס יח) לא ימלא כן מעביר בנו וכתו בש: דארכה מדלל נישנית בסיני אימא לבני נה נאמרה. לבני יעקב בעוד שהיו בני נה נאסר להם ולא משכחו לכלל ישראל: והרי יסא תואר. שאסורה להם כדאמר לעיל (דף טו): לאו בני כיבוש גינאו. לא נמנה ארץ לכבוש כי אם לישראל שאף לישראל לא הותר יפת תואר אלא במלחמה ע"י כיבוש: משום דלאו בני מחילה גינאו. שאלו שריאל נאטוו על הגול אלא שפחות משה פרוטה אינו נחשב גול בעיניהם שעובדין על מדתן שרממין הן ומוחלין על דבר קל אבל בני נה אכזרים הם: והרי

